

Światowy
17. Tydzień
MÓZGU
w Poznaniu

16–20 marca 2026

godz. 16.00–18.00

Oddział PAN w Poznaniu
Sala Turkusowa (2. piętro)
Pałac Działyńskich, Stary Rynek 78/79

WSTĘP WOLNY

PAN

Oddział
w Poznaniu

Organizatorzy:
Polska Akademia Nauk Oddział w Poznaniu
Instytut Genetyki Człowieka PAN
Instytut Chemii Bioorganicznej PAN

Dr Paweł Świtoński

Instytut Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu

Wtorek – 17 marca 2026 r., g. 17.00

DLACZEGO MÓZG CHORUJE NIERÓWNO? O SELEKTYNEJ WRAŻLIWOŚCI NEURONÓW.

Choroby neurodegeneracyjne, takie jak choroba Parkinsona, Alzheimer, ALS czy ataksje, prowadzą do bardzo różnych objawów klinicznych - od zaburzeń ruchu, przez problemy z pamięcią, po utratę równowagi. Choć dotyczą całego mózgu, degeneracja w zaskakujący sposób obejmuje głównie wybrane populacje neuronów. Pojawia się zatem intrygujące pytanie: dlaczego jedne komórki nerwowe są szczególnie podatne na uszkodzenie, a inne pozostają długo względnie odporne?

W wykładzie przedstawię ideę selektywnej wrażliwości neuronów, zgodnie z którą różne typy neuronów funkcjonują blisko swoich granic wydolności metabolicznej i molekularnej. Omówię kluczowe mechanizmy leżące u podstaw neurodegeneracji, takie jak wysoki koszt energetyczny pracy neuronów, akumulacja toksycznych białek, zaburzenia sygnalizacji wapniowej oraz stabilności programów transkrypcyjnych. Na przykładach choroby Parkinsona, Alzheimer, ALS i ataksji pokażę, jak te same procesy prowadzą do uszkodzeń różnych neuronów i odmiennych objawów.

Szczególną uwagę poświęcę neuronom Purkiniego mózdzku oraz wynikom badań nad ich degeneracją w ataksji rdzeniowo-mózdkowej typu 7 (SCA7). Wykład pokaże, jak badania podstawowe nad selektywną wrażliwością neuronów pomagają lepiej zrozumieć mechanizmy chorób mózgu i wyzwania stojące przed przyszłymi terapiami.